

Gebied rondom Tsjernobyl leeft

Doods en verlaten?

Tsjernobyl leeft. Dat laten fotografe Esther Hessing en de Vlaardingse schrijver Sophieke Thurmer zien in hun boek 'Bound to the Ground'.

Jorien de Wit

Vlaardingen

Bijna iedereen heeft wel een beeld bij de Tsjernobyl Exclusion Zone, waar in 1986 een grote kernramp het dagelijks leven op zijn kop zette. Verlaten, gemuteerde dieren en verval waren het standaard aangezicht van het radioactieve gebied. Toch zit het anders in elkaar, vertelt Esther Hessing (46), die begin april 2015 naar het gebied trok en later de Vlaardingse Sophieke Thurmer (45) bij haar project betrok om een boek te maken. „Ik wist toen niet eens dat daar gewoon mensen wonen”, vertelt ze. „En het is een prachtig natuurgebied. Juist omdat er nauwelijks mensen mee gemeoid zijn.”

Net nadat het eind april '86 ernstig misging in reactor 4 van de kerncentrale werden de inwoners in het gebied geëvacueerd. Maar de bewoners van de zone verlangden terug naar het gebied waar ze opgroeiden. Sommigen gingen terug, maar werden keer op keer weggestuurd. Ze hielden vol. „Er is toen besloten dat de mensen eenmalig terug mochten ko-

▲ Het boek *Bound to the Ground* van Esther Hessing en Sophieke Thurmer kwam eind oktober uit. In februari exposeren ze met de bijzondere portretten van mensen die in het kernrampgebied van Tsjernobyl leven. „Ze zijn nu allemaal 80 of 90. Over tien jaar is er waarschijnlijk helemaal niets meer.”

FOTO ESTHER HESSING

men.” Daar kleefden wel wat voorwaarden aan. Terugkomers moesten ouder zijn dan 50 jaar: in de vruchtbare leeftijd was een terugkeer niet toegestaan, omdat de radioactieve straling het dna voorgoed zou aantasten. Dat zou de nazaten van de omwonenden van de ramp veel lichamelijke klachten geven. „Het is wel heel bijzonder. Er wonen nu alleen maar mensen van 80 en 90. Er zijn verder geen voorzieningen. Iedereen heeft een eigen grote moestuin en onderling wordt geruild.” Pas toen Hessing beseftte dat er nog veel leven

is in de Exclusion Zone, zo'n 30 kilometer rondom de ramplocatie, besloot ze er een schrijfster bij te betrekken. Om duiding te kunnen geven aan haar fotowerk. Sophieke Thurmer twijfelde geen moment.

Avonturen

„Bang ben ik nooit geweest. Je wordt je er wel erg bewust van dat je in een gebied met veel straling zit. Als je eruit gaat, wordt er gemeten hoeveel straling je hebt. Dat is best spannend”, vertelt Thurmer. Verder vond ze het vooral één groot avontuur,

vooral de interviews die zij het schaarse aantal bewoners in de dorpen afdam. „De gastvrijheid in die landen is enorm. Er moet eerst gegeten en gedronken worden, voordat er wordt geïnterviewd”, legt ze uit. „Alles komt uit de moestuin van die mensen en je weet dat het zo radioactief is als de pest. Vooral paddenstoelen zijn gevaarlijk, door de manier waarop ze groeien. De mensen daar maakten er een geintje van”, merkten de twee op. Ze kregen paddenstoelen voorgeschoteld. „Toen ze niet keken, hebben we die gauw onder tafel gegooid”, zegt Thurmer lachend.

Toch zijn er ook heftige taferelen zichtbaar. Vooral in de nieuwe stad Slavutych, van waaruit mensen naar Tsjernobyl reizen om in de kerncentrale te werken, zijn de lichamelijke erfenissen van de kernramp te zien. Kinderen die er nu geboren worden, mankeren allemaal wat. „Bij de geboorte wordt niet gekeken of er iets mis is, maar wát”, zegt Hessing. Zij worden daar ingedeeld op verschillende scholen, ingesteld op kinderen met verschillende lichamelijke klachten. Over het algemeen niet ernstig, maar wel dingen waarmee sterk rekening moet worden gehouden en de kinderen voor altijd mee verder moeten leven. Dat allemaal omdat het dna van hun ouders of zelfs grootouders werd aangetast door de kernramp.

Het boek *Bound to the Ground* is eind oktober gepubliceerd. Op 10 februari opent de gelijknamige tentoonstelling in Kade 40 in Vlaardingen, die daar twee weken te zien is. boundtotheground.com

IN UW BUURT

Ga naar [Facebook.com/ADwaterweg](https://www.facebook.com/ADwaterweg), bel de redactie (010-4004352) of mail nieuwtjes_ en_tips_naar_rd.waterweg@ad.nl

MIDDEN-DELFLAND

Genomineerden bekend voor Vrijwilligersprijs

Gemeente Midden-Delfland reikt ook in 2016 de Vrijwilligersprijs uit. Genomineerd zijn Sharon van Adrichem van Scouting Schipluiden, Roos Heijdra van de Midden-Delflandvereniging, Nel de Wildt van Pieter van Foreest Maasland, Vincent Bentvelsen van Scouting Den Hoorn, Ria Zwaard van Museum De Schilpen en Yoni van Dongen van Tennisvereniging Maasland. Wethouder Annemiek de Goede zal op 6 januari de prijs uitreiken in Museum de Schilpen in Maassluis. 'De vrijwilliger van het jaar' krijgt een aandenken gemaakt door kunstenaar Antoinette van Beurden en een geldbedrag als aanmoediging het goede werk voort te zetten.

VLAARDINGEN

Expositie abstracte kunst van Hans Bakker

Het Zonnehuis aan de Dillenburgsingel begint het nieuwe jaar met een expositie van de werken van de abstracte kunstenaar Hans Bakker. Met een verscheidenheid aan materialen maakt hij kleurrijke werken waarin hij zijn emoties de vrije loop laat. Op 7 januari is de feestelijke opening door collega-kunstenaar Bert Otto. De expositie

TEKENING

▲ Het Stedelijk Museum Schiedam heeft een grote tekening van Nik Christensen (1973) gekocht. Het werk is voor de tentoonstelling 'Oogst', de jubileumeditie van de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs. Christensen won deze prijs vijf jaar geleden. De tekening is nog tot en met 22 februari te zien. FOTO STEDELIJK MUSEUM

duurt tot en met 12 februari. *Het Zonnehuis, Dillenburgsingel 5, Vlaardingen*

Eindejaarsconferentie door Mooren en Jacques

Na jarenlang zwoegen zijn Leon Mooren en Sophie Jacques door de linkse omroepen gepasseerd voor het spelen van de Oudejaarsconferentie. Via vriendjespolitiek zijn ze gepasseerd en nu gaat hun defi-

nitive televisiedoorbraak niet door. Hoe links ze zelf ook zijn, mocht niet baten. Overal in de wereld maakt de elite plaats voor frisse rechtse denkers, maar uitgerekend in de zachte, warme wereld van het theater blijft deze elite stevig in het zadel. Daarom dit jaar dé Oudejaarsconferentie niet op Nederland 1, maar op 28 december in De Cultuurwerkplaats in Vlaardingen. Aanvang om 20.15 uur. Toegangsprijs 10 euro.

SCHIEDAM

Toonkunstkoor geeft kerstconcert in dorpskerk

Toonkunstkoor Schiedam sluit het 50-jarig jubileum af met een kerstconcert. In de dorpskerk van Kethel begint om 20.15 het programma. Het concert, met zang en orgelmuziek, duurt ongeveer zeventig minuten. Na afloop staan er voor iedere bezoeker consumpties klaar. De toegangsprijs is 2,50 euro.

Kerstloterij en gratis knuffels in schoenenzaak

Sportschoenenwinkel The Athlete's Foot in de Nieuwe Passage in Schiedam viert dit jaar kerst met zijn klanten. Als bedankje voor hun trouwe klandizie heeft de winkel op 23 en 24 december voor hen kortingen en een loterij waarbij de aanschafprijs van een paar schoenen kan worden teruggevoerd. Ook staat er een Free Hugs-team klaar, dat een knuffel geeft aan iedereen die tijdens de feestdagen wat extra liefde kan gebruiken. De kerstactie wordt ook georganiseerd in de vestiging van de zaak in Vlaardingen.

Gratis kerstcadeaus laten inpakken

Wie tijdens de drukke kerstdagen zich wat moeite wil besparen, kan

in winkelcentrum de Nieuwe Passage in Schiedam zijn cadeautjes weer gratis laten inpakken. Tijdens de laatste twee dagen voor de kerst is hier een speciale inpakstand voor geopend. Het laten inpakken is gratis, en er is een ruime keuze aan pakpapier en lint. De inpakstand is op vrijdag 23 december open van 14.00 tot 21.00 uur en op zaterdag 24 december van 11.00 tot 16.00 uur.

MAASSLUIS

Yoga mogelijk voor iedereen dankzij stoel

In januari komt er een nieuwe vorm van yoga naar Maassluis: stoelyoga. Deze yogasoort, waarbij er in plaats van op een matje op een stoel plaatsgenomen wordt, is uitermate geschikt voor iedereen die door lichamelijke klachten beperkt is in zijn of haar bewegingen. Dankzij de stoel worden veel lastige yogahoudingen toch mogelijk. Tijdens de lessen draait het om het vinden van ontspanning. Hier wordt niet alleen aan gewerkt met yoga, maar ook door middel van ademhalingsoefeningen en meditatie. De lessen worden gegeven door yogadocente Carin Maa. Haar studio is te vinden aan de Dr. Kuyperkade 27C in Maassluis. *Aanmelden kan via info@yogacarin.nl, tel. 06-36291089*